

A SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM ETIKAI KÓDEXE

1. Célok

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Etikai kódexe (a továbbiakban: Etikai kódex) az intézményben folyó oktatási, kutatási, oktatásszervezési, illetve adminisztratív tevékenységre vonatkozó etikai alapelveket foglalja magába.

Az Etikai kódex az egyetemi élet azon lényeges etikai normáit határozza meg, melyeket az egyetemi tevékenységet szabályozó törvények, szabályzatok vagy eljárások és nem tartalmaznak, de amelyek ismerete és alkalmazása a teljes értékű akadémiai élet alapja. A munkatársak erkölcsi és lelkiismereti megerősítése mellett az Etikai kódex követendő példát mutat fel, elősegíti a morális értékek megőrzését, az etikai problémák felismerését és megoldását. Az Egyetem célja az, hogy az Etikai kódexben megfogalmazott elvek vezérfonalat jelentsenek minden tevékenységében és döntésében az egyetem belső ügyeiben, illetve külső kapcsolataiban egyaránt.

Bár az egyetem életét szabályozó törvények, szabályzatok és eljárások megkerülése az egyetemi etika megszegését jelenti, jelen Etikai kódex elsősorban azokat az eseteket tárgyalja, amelyek megoldásához a törvényes keretek alkalmazása nem elegendő. Nem tekint el azonban az igazságszolgáltatás hatáskörébe tartozó, de etikai vonatkozást is hordozó ügyektől sem.

2. Az egyetemi közösség etikai értékrendje

Az világról és életről szóló, egymásnak ellentmondó elvek és eszmék, valamint a globalizáció korában, hosszas gyakorlat során kialakult, sokrétű jogi normák keretei között működő egyetem sem közösségként, sem pedig jogi személyiséggel rendelkező intézményi minőségében nem zárkozhat el ezektől. Az erdélyi magyar nyelvű oktatás hagyományait és erkölcsi értékeit úgy kell védelmezni és továbbvinni, hogy ezek ne sértsék mindazon személyek viselkedési normáit, világnézetét és életfelfogását, akikkel az egyetemi közösség tagjai kapcsolatba kerülnek. Az egyén a maga jogaival és kötelezettségeivel, a közösség, valamint az emberi méltóság az Egyetem meghatározó értékei. Eme alapvető értékek mellett az intézmény életében kiemelt fontosságú az akadémiai szabadság, a személyi autonómia, az igazságosság és méltányosság, a szakmaiság, becsületesség és őszinteség, az átláthatóság, a személyi, társadalmi és szakmai

felelősség, a jóindulat, tisztelet és tolerancia, a teljesítmény értékelésében és elismerésében tanúsított objektivitás, valamint a részrehajlás elkerülése.

Az akadémiai szabadság

Az intézmény az egyetemi közösség minden tagja számára szabad teret biztosít tudományos meggyőződésének politikai, vallási és gazdasági beavatkozásoktól mentes megnyilvánulására. Az egyetemi közösség tagjai védve vannak az üldöztetés, a cenzúra és a manipuláció minden formájától. Az egyetemi közösség tagjainak az intézményen belül és annak falain kívül is kritikusan kell viszonyulniuk minden, az egyetemi élethez méltatlan tethez, elutasítva bármilyen erkölcsi és jogi norma elleni vétséget. A kritikus álláspontot azonban visszafogottan kell megfogalmazniuk, hogy az ne sértse az érintettek személyét; e hozzáállás azonban nem jelenthet érdektelenséget, illetve a vétségek eltussolását és a rosszul értelmezett bajtársiasságot.

A tudományos objektivitásnak felül kell kerekednie a személyes vagy csoportérdekeken, és ennek az elvnek kell érvényesülnie a megrendelésre készített munkák esetében is. Az egyetemi szabadság kizárólag a jogszabályoknak és a szakmai etika normáknak van alávetve. Az egyetem keretében tilos a manipulálás, a dogmatikus, szélsőséges vagy gyűlöletre sarkalló nevelés. Az egyetemi oktatásnak tartalmaznia kell az adott szakterület tudományos elméleteinek fejlődésére és különböző nézőpontjaira vonatkozó információkat, a forrás megjelölésével, lehetőséget adva ezek tanulmányozására, még abban az esetben is, ha az nem egyezik meg az oktató véleményével vagy nem tárgya az adott előadásnak.

Az egyetemi közösség tagjainak joga van szabadon véleményt nyilvánítani a társadalmi, tudományos, művészeti stb. élettel kapcsolatosan, az egyetem falain belül és azokon kívül is, anélkül, hogy a különböző véleményük miatt hátrányos helyzetbe kerülnének.

Személyi autonómia

A személyi autonómia keretében az egyetemi oktatóknak jogában áll saját oktatási, illetve tudományos kutatási programot kidolgozniuk és fejleszteniük. Az egyetemi oktatóknak és adminisztrációban dolgozó személyeknek jogukban áll dönteni a szakmai karrierjüket illetően.

Az egyetemi közösség minden tagja szabadon és nyíltan érvelhet, és fejezheti ki szakmai véleményét a tanszéken, az előadásokon és szemináriumokon, illetve a tudományos konferenciákon. A tudományos kérdésekben megfogalmazott személyes véleményt és állásfoglalást elkülönítetten kell megjeleníteni.

A tanszemélyzet tagjai más oktatási vagy kutatási intézmények keretében is végezhetnek tevékenységet, a Szenátus írásos jóváhagyásával. Ennek az előírásnak a figyelmen kívül hagyása etikai vétségnek minősül. Az adminisztratív személyzet több munkakört is halmozhat, a közvetlen felettese által meghatározott körülmények között és annak beleegyezésével. A munkaköri leírásban tartalmazott feladatok, beleértve az Egyetem érdekében végzett rendhagyó tevékenységeket, elsőbbséget kell, hogy kapjanak egyéb irányú elfoglaltságokhoz képest.

Igazságosság és méltányosság

Az egyetemi közösség minden tagjával igazságosan, tisztességesen és méltányosan és megkülönböztetés nélkül kell bánni, mind a felettes személyek és vezető testületek részéről, mind pedig a kollegák egymás között. Az egyetemi közösségnek kivétel nélkül mindig a versenyképesség és esélyegyenlőség elveit tiszteletben tartva kell eljárnia az oktatási és kutatási tevékenység, valamint a munkahelyi alkalmazás során.

Az egyetemi közösség elutasít minden, korrupcióra, nepotizmusra vagy személyes kapcsolatokra épülő rendszert az intézmény belső életében és annak külső kapcsolataiban.

Munkájuk során az egyetemi közösség tagjainak kerülniük kell minden, a különféle tisztségek halmozásából vagy személyes kapcsolatokból adódó összeférhetetlenséget, illetve azokat a helyzeteket, amelyek a korrekt problémamegoldást és az objektív döntéshozatalt kedvezőtlenül befolyásolhatják.

Szakmaiság

Az intézmény jövőjét tagjainak szakmaisága, minőségi munkája, újító jellegű, pozitív gondolkodásmódja szavatolja. Ezért az egyetemi közösség tagjainak támogatniuk kell az eredetiséget, az innovatív szellemiséget és a minőségi munkát, és minden lehetséges eszközzel meg kell akadályozniuk a felületességre, amatőrizmusra, részt nem vállalásra, korlátozásra, megkülönböztetésre illetve csalásra alapuló megnyilvánulásokat. Az akadémiai közösség tagjainak hozzá kell járulniuk a szakmai tevékenységük során közvetlenül vagy közvetve okozott erkölcsi vagy anyagi károk helyzehezhozásához.

Becsületesség és őszinteség

Az oktatási, kutatási, adminisztratív valamint a vezetői tevékenységük során egyetemi közösség minden tagjának becsületesen, korrekt módon kell megnyilvánulnia. A tudományos eredményeket elért személyek megvalósításait, legyen az publikáció, feltalálói szabadalom, kutatási jelentés, teljes kötet vagy könyvfejezet, a kutatócsoport vagy tanszék, az egyetem és a kar vezetőinek el kell ismerniük.

Minden szellemi tulajdonjog megsértése, mint pl. mások eredményeinek kisajátítása, tudományos eredmények „gyártása”, vizsga közbeni másolás, záróvizsga dolgozatok eltulajdonítása (vagy azok megvásárlása), más eredmények szintézisének saját eredményként történő bemutatása, a nyilvántartásokban vagy jelentésekben hiányos vagy hibás adatok szándékos feltüntetése stb. az egyetemi etika durva megsértését jelenti, amely az érvényes jogszabályoknak megfelelően büntetendő.

Etikai vétségnek minősül mások eredményeinek felhasználása a forrás megjelölése nélkül, a saját és a mások tollából származó szövegek egybeillesztése a szerző megnevezése nélkül, más munkájából származó részletek felhasználása a szerzőre való hivatkozás nélkül – még akkor is, ha a szöveget átirták – és a felhasznált források pontos megjelölésének elmulasztása.

Átláthatóság

Az egyetem minden olyan információhoz hozzáférést biztosít, amely fontos lehet saját alkalmazottai, diákjai, illetve a vele együttműködő intézmények és a nagyközönség számára. Ezeket az információkat mindig az egyetem érdekében kell közzétenni. A hamis, megcsonkított vagy a kontextusukból kiragadott információk terjesztése az intézményen belül és azon kívül az egyetem érdekeit sérti. Az ilyen megnyilvánulások nem egyeztetetők össze az akadémiai személyzet szakmai magatartásával, és elfogadhatatlanok a közösség számára.

Az átláthatóság elvét a diákokkal és a mindenkor alkalmazottakkal szemben is alkalmazni kell. A felvételi- vagy versenyvizsgák alkalmával szervezett interjúk során tilos személyes ügyekre vonatkozó, vallási, családi vagy más, szigorúan személyes jellegű kérdést feltenni.

Személyes, társadalmi és szakmai felelősség

Az akadémiai közösség tagjainak felelősséggel kell viszonyulniuk saját személyükhöz, kollégáikhoz és diákjaikhoz, valamint ahhoz a közösséghez, amelyből származnak, illetve amelynek keretében tevékenykednek.

Az egyetemi közösség tagjait az intézmény támogatja abban, hogy a közösség és a régió sajátos problémáit feltárják, és részt vegyenek azok megoldásában. Az intézményt képviselő személyként, az egyetemi közösség tagjainak az intézmény falain kívül is tiszteletben kell tartaniuk az etikai és szakmai elvárásokat.

Felelősségük tudatában a közösség tagjainak kerülniük kell azokat a helyzeteket, amelyek veszélyeztethetik az akadémiai közösség integritását és kedvező megítélését. A munkatársakkal, diákokkal és beosztottakkal szembeni cinikus, rosszindulatú, megalázó, cinkos vagy hatalmaskodó, megkülönböztető, magatartás, a visszaélés és zaklatás az egyetemi életben elfogadhatatlan.

Az intézmény belső, az egyetemi közösség által még megoldatlan problémáinak nyilvános híresztelése etikai vétségnek minősül. A nyilvánosságnak szánt információk közzétételét a rektor vagy az adott helyszíni képviselője hagyja jóvá.

Jóindulat és odafigyelés

Az egyetem támogatja a nehéz helyzetben levő személlyel vagy csoporttal szemben tanúsított jóindulatú, gondoskodó magatartást. Ez azonban nem mehet az objektivitás rovására és nem vezethet részrehajláshoz.

Tisztelet és tolerancia

A megalázó, arrogáns, cinikus, diszkriminatív viselkedés ellenében az intézmény az emberek különbözőségének elfogadását, a megértést, tiszteletet és a toleranciát támogatja. Az egyetem életében sem a fölöttes-beosztott, sem pedig az oktató vagy adminisztratív alkalmazott–diák közötti kapcsolatokban nincs helye semmiféle üldözésnek (szellemi vagy fizikai fenyegetésnek, zaklatás, megalázásnak, névtelen levélnek stb.).

A tolerancia azonban nem jelent érdektelenséget vagy a törvényt, az erkölcsi és etikai normákkal ellentétes megnyilvánulások elfogadását, hanem türelmet, megértést, és az ellentétek empatikus, az emberi méltóságot nem sértő kezelését feltételezi.

Az érdek objektív, részrehajlás nélküli elismerése

Az egyetem elismeri és értékeli mindazon egyéni és kollektív eredményeket, amelyek elősegítik az intézmény Chartájába foglalt célok megvalósítását. Az elért eredményeket a tárgyilagosság szellemében, részrehajlás nélkül kell értékelni. Az egyén vagy csoport értékelése során kerülni kell az érdekellentét kialakulását. Ezért bárki, aki korábbi kapcsolatban vagy rokonsági viszonyban (IV. fokig) állt vagy áll a kiértékelt személlyel, nem lehet tagja az értékelő testületnek. Az egyetemi oktató nem értékelheti a vele II. fokig rokonsági kapcsolatban álló hallgatót, és hasonlóképpen, adminisztratív vezető nem értékelheti ilyen esetben saját beosztottját, valamint a hasonló helyzetben levő diáknak is tartózkodnia kell a vele rokoni kapcsolatban álló oktató értékelésétől.

3. Az egyetem Etikai kódexének hatálya

Az Etikai kódex előírásai a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem teljes egyetemi közösségére érvényesek – beleértve a különböző oktatási formában részt vevő diákokat, a

főállású és társult oktatókat, kutatókat, a technikai és adminisztratív személyzetet, a segédintézményeket, az egyetemmel szerződéses viszonyban álló személyeket – állampolgárságtól, nemzetiségtől, nemtől, vallási vagy filozófiai meggyőződéstől függetlenül.

Az Etikai kódex az egyetemi munkavégzés minden helyszínén, az egyetem területén és az intézmény falain kívül is érvényes, amikor az egyetemi közösség tagjai a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet képviselőként lépnek fel. Nem tartoznak az Etikai kódex hatálya alá az akadémiai közösség tagjai közötti olyan személyes problémák és cselekedetek, amelyek nem befolyásolják semmilyen módon az egyetemen folyó oktatást, kutatási, adminisztratív és gazdálkodási tevékenységet.

Ajánlatos, ha a vezető tisztségviselőket olyan személyek közül választják, akik a magánéletükben is jelen Etikai kódex szellemében cselekednek, ám ezek személyes jellegű ügyei sem tartoznak az Etikai kódex hatálya alá.

Az egyetem Etikai kódexe a Szenátus jóváhagyását követő öt nap után lép hatályba, a közösségbe frissen bekerült személyekre pedig a beiratkozás vagy a munkaviszony kezdetének pillanatától érvényes.

4. Az egyetemi közösség egészére vonatkozó erkölcsi és etikai elvek

Az egyetemi közösség minden tagjának lojálisan és az összetartozás érzésével kell viszonyulnia a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemhez, és tartózkodnia kell minden olyan megnyilvánulástól, amely az egyetem érdekeit és jó hírnevét sérti. A lojalitás és kollegialitás megnyilvánulása azonban nem írhatja felül az etikai normákat. Az egyetem iránti lojalitás nem zárja ki az észlelt rendellenességekkel szembeni kritikus hozzáállást. Az egyetemi közösség minden tagjának erkölcsi kötelessége, hogy építő módon jelezze az észlelt hiányosságokat.

Az egyetemi közösség tisztségviselőinek vagy azoknak, akiket valamilyen probléma megoldásával bíztak meg, feladatukat teljes odaadással és szakmai kompetenciával kell teljesíteniük.

Az egyetemi közösség tagjainak megfontoltan és példásan kell viselkedniük. A mindennapokban kerülniük kell azokat a helyzeteket, amelyek során saját vagy a mások hibája folytán tulajdon becsületük és méltóságuk vagy az egyetem hírneve sérelmet szenvedhet.

Az egyetemi közösség minden tagja szolgálatkészséget, tiszteletet, udvariasságot és korrektséget kell tanúsítson kollégáival szemben. A munkatársak, fölöttesek, beosztottak vagy diákok által szóban vagy írásban megfogalmazott problémákra a választ lehetőleg az illető anyanyelvén kell megfogalmazni, a legrövidebb időn belül.

Abban az esetben, ha az egyetemi közösség tagjai konfliktusba kerülnek egymással vagy más, intézményen kívüli személyekkel, az illetőnek ajánlatos önmagát szigorú és igazságos önvizsgálatnak alávetnie, és a hibát először saját tevékenységében keresnie, a másik fél iránt pedig engedékenységet tanúsítania. A nézeteltérések rendezésekor lehetőleg az érintett felek próbáljanak megoldást találni a problémára. Fölöttes és alárendelt közötti konfliktus esetén a probléma megoldását vagy enyhítését a magasabb beosztásban levő félnek kell javasolnia. A nézeteltérést nyíltan, objektív módon kell megtárgyalni. A felmerült konfliktus rendezésének elnapolása nem ajánlatos: gyors, igazságos, konstruktív jellegű kompromisszumra épülő

megoldást kell keresni, amely mindkét fél számára kielégítő. Semmiképpen nem szabad azonban eltekinteni az etikai és erkölcsi normáktól.

Ha az egyetemi oktatói közösség tagjai vétének kollégáik, diákjaik, munkatársaik ellen, elvárható, hogy elismerjék vétségüket, és elnézést kérjenek az okozott erkölcsi sérelem és fájdalom miatt.

Az egyetem oktatóinak a nyilvánosság előtt nyilatkozni csak a munkaszerződésben leírt munkakörüknek megfelelő, kompetenciájuk szerint lehet.

Az egyetem alkalmazott személyzete és a diákok kötelesek szakmai titokként kezelni minden olyan adatot és információt, amelyhez tevékenységük során jutnak hozzá. Az adminisztratív személyzet és a vezetőség köteles az alkalmazottakra, diákokra és az intézménnyel együttműködő személyekre vonatkozó információkat bizalmasan kezelni, mivel ezek munkahelyi titoknak minősülnek.

Az egyetemi közösség tagjainak erkölcsi kötelessége a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem szellemiségét fejleszteni, hagyományait továbbvinni, valamint új hagyományokat teremteni.

Az egyetemi közösség tagjainak megjelenése illendő, a munkahelyhez méltó kell, hogy legyen.

Az egyetem területén az alkohol (egyres ünnepi rendezvények kivételével) és a tudatmódosító szerek fogyasztása törvénybe ütköző és tilos, ami egyúttal súlyos etikai vétségnek minősül.

Az akadémiai közösség tagjai sem az egyetem falain belül, sem azon kívül nem támogathatják a vallási, politikai, etnikai, szexuális stb. megkülönböztetésre épülő viselkedést, megnyilvánulást vagy tetteket, és tartózkodniuk kell minden olyan kapcsolattól, amely molesztálásként vagy zaklatásként értelmezhető.

Az egyetemi közösség tagjainak státusával összeférhetetlen bármilyen jogtalan előny direkt vagy indirekt felajánlása, illetve elfogadása. Ez a viselkedés, mely rendszerint törvénybe ütköző és büntetendő, az egyetemi etika súlyos megsértésének minősül. Ezért az egyetemi közösség tagjai kötelesek elutasítani bármilyen ajándékot, juttatást vagy előnyt, amellyel jövőbeli döntéseiket befolyásolni próbálják. Kerülniük kell a megvesztegetésnek értelmezhető gesztusokat.

Mivel az egyetem nem a pártpolitikai megnyilvánulások és vallási vakbuzgóság helye, a közösség tagjait nem szabad politikai, illetve vallási hovatartozásuk alapján minősíteni.

5. Az egyetemi oktatók viselkedése

Az egyetemi oktató elsődleges feladata az, hogy a hallgatókat hozzásegítse az általuk választott szakma ismereteinek, illetve az azzal kapcsolatos erkölcsi és etikai értékek elsajátításához. Az ismeretek, képességek és készségek átadása mellett segíti az egyetemi hallgató személyiségének fejlődését, ezáltal biztosítva egy értékteremtő életpályájára való felkészülését. Az egyetemi oktató teljes lényével részt vesz ebben a nemes tevékenységben, tetteivel és gesztusaival befolyásolva tanítványai személyiségét. Emiatt rendkívül fontos, hogy az oktató tettei és szavai összhangban legyenek egymással.

Az oktatónak folyamatosan harcolnia kell a rutin ellen, tökéletesítenie kell tudását és napirenden kell lennie a legújabb szakmai felfedezésekkel és oktatásmódszertani újításokkal. Ezek elmulasztása súlyos etikai vétségnek minősül.

Az oktató és az egyetemi hallgatók közötti viszony tanár-tanítvány kapcsolat. Az ismeretek átadásán túl az oktatónak fel kell keltenie a hallgatóban az oktatott tantárgy iránti érdeklődést,

illetve szakmai életút példát kell felmutatnia, azaz foglalkoznia kell a hallgató nevelésével. Támogatnia kell a hallgatók kezdeményezéseit, és úgy kell irányítania őket, hogy az oktató tantárgy kihívásaira maguk találják meg a megoldást. Mivel egy személyben oktató és nevelő is, az egyetemi oktató humánus, segítőkész, lelkiismeretes, türelmes, empatikus, megértő és önfeláldozó kell, hogy legyen, ismernie és ellenőriznie kell önmagát, és erős felelősségtudattal kell rendelkeznie. Ugyanakkor, mint a jövő szakembereinek felkészítője, döntőképesnek, kreatívnak, derűlátónak, határozottnak, rugalmasnak kell lennie, nyíltan kell viszonyulnia másokhoz, jó szervezőképességgel kell rendelkeznie, tisztelnie kell embertársait és az igazságot. Az egyetemi oktatók, illetve oktatók és hallgatók közötti kapcsolat során olyan megszólítási módot kell alkalmazni, amely mindkét félnek megfelel. A sértő, udvariatlan, lekicsinylő, fennsőbbes, tiszteletlen megszólítás etikai vétségnek minősül.

A beosztottnak adott útmutatást, magyarázatot világosan, udvariasan és higgadt hangnemben kell megfogalmazni.

Az értékelt személlyel megfelelő tisztelettel kell bánni. A cinikus, lekicsinylő, gúnyos, megfélemlítő hozzáállás az egyetemi etika súlyos megsértését jelenti. A hallgató nyilvános megfélemlítése még ennél is súlyosabb vétségnek minősül.

A vizsgáztató egyetemi oktatónak erkölcsi kötelessége a hallgatót érdemei szerint értékelni és, ha szükséges, az értékelést bármikor érvekkel alátámasztani. Az oktatónak kötelessége megindokolni a sikertelenséget vagy a magas minősítést, és meg kell adnia a feltett kérdésre a helyes választ vagy a megoldást.

Az oktatónak kerülnie kell azon diákok értékelését, akikkel rokoni kapcsolatban vagy konfliktusban áll, vagy akikkel az egyetemen kívüli tevékenységek során szoros személyes kapcsolatba került.

A tanszéken, karon vagy egyetemen belüli nézeteltérésekbe az oktatóknak tilos bevonniuk az egyetemi hallgatókat, a hallgatókra való bármiféle nyomásgyakorlás súlyos etikai vétségnek minősül.

Az egyetemi oktatói közösségek – tanszékek, kutatóközpontok, karok – közötti kapcsolatot a kölcsönös tisztelet, az eltérő vélemények elfogadása, a különbségek és a személyi szabadság tiszteletben tartása jellemzi. A kollégák értékelését az egyetemi oktatók objektív módon, az intézmény által elfogadott, a szakmai eredményeket és érdemeket figyelembe vevő kritériumrendszer alapján végzik.

Az egyetemi oktatók, illetve az oktatók és hallgatók közötti kapcsolatban kerülni kell a mások idejével való visszaélést; a megállapított program be nem tartása etikai vétségnek minősül.

Az oktatói státussal való visszaélés a hallgatókkal való kapcsolat során elfogadhatatlan.

Különleges esetekben az oktatók kötelesek résztvenni bizonyos, veszélyek elhárítását célzó tevékenységekben, és nem késleltethetik vagy akadályozhatják a felmerült problémák megoldását.

6. A kutatók, az adminisztratív és technikai személyzet viselkedési szabályai

A kutatásban résztvevő személyzetnek tevékenysége során tiszteletben kell tartania a személyi autonómiát és az alkotói szabadságot, valamint támogatnia kell az eredeti ötleteket és az elért eredmények sérthetetlenségét. Minden lehetséges módon meg kell akadályoznia, hogy az alkotási folyamat alatt elért eredményeket mások eltulajdonítsák. A tudományos témák

megvitatásakor pozitív gondolkodást, konstruktív kritikát, valamint megértést, és kollegiális támogatást kell tanúsítania. A szakmai dolgozatok elkészítésekor megfelelően kell más szerzőket idéznie és rangsorolnia. Kerülnie kell a plágiumnak a leghalványabb gyanúját is, az alaptalan vádak pedig határozottan, haladéktalanul el kell utasítania.

A kutatási, technikai, adminisztratív és segédtszemélyzet a szakmai elvárások tiszteletbentartásával és a munkaidő hatékony kihasználásával végzi tevékenységét, . Munkáját a törvényesség, objektivitás, a részrehajlás hiánya, az átláthatóság, igényesség és felelősségtudat, az új iránti nyitottság jellemzi, és józanul kell mérlegelnie azon személyek érdekeit, akikkel a munkafolyamat során kapcsolatba kerül.

A kutatási, technikai és adminisztratív személyzet tagjainak kölcsönös tisztelettel kell bánniuk egymással, az egyetemi oktatókkal és hallgatókkal. Nem kérhetnek és fogadhatnak el őket meg nem illető kedvezményeket. Az egyéni munkaszerződésben megszabott feladatok elvégzéséért a törvényes jövedelmen kívül nem kérhetnek más ellenszolgáltatást.

7. Az egyetemi hallgatók viselkedési szabályai

Az egyetemi hallgatók az akadémiai közösség tagjaiként tiszteletben tartják jelen kódexben megfogalmazott elveket. A hallgatók szándékosan nem okozhatnak kárt az intézménynek a benne található javak tönkretételével. Az egyetem helyiségeinek és felszerelésének a Működési szabályzatban foglalt rendeltetésével ellentétes használata súlyos erkölcsi vétségnek minősül.

Szakmai tevékenységük során a hallgatóknak tiszteletben kell tartaniuk az egyetem által képviselt értékeket és tisztelettel kell viselkedniük az intézmény személyzetével szemben. Igyekezniük kell, hogy a rendelkezésükre álló idő és felszerelés hatékony kihasználásával teljes munkaképességük, a szellemi fejlődésüket szolgálja. A hallgatóknak a vizsgák során tartózkodniuk kell az akadémiai közösség által helytelenített, törvénytelen módszerek alkalmazásától (mint pl. hamis iratok felhasználása, másolás, megvesztegetés, plágium). Az etikai normák megsértése esetén a Tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásainak megfelelően járnak el.

Amikor bebizonyosodik, hogy valamilyen – akár doktori – vizsga eredményei csalással, vagy az etikai szabályok megszegése révén születtek, az 1/2011. sz. Oktatási Törvény 144. cikkének (4). bekezdését, 147. cikkének (2). bekezdését és 170. cikkének előírásait kell alkalmazni.

Az illetlen ruházat, alpári nyelvezet és közönséges viselkedés ellentmond az egyetem szellemiségének, és mind az intézmény falain belül, mind azokon kívül kerülendő.

Az egyetem volt diákjai, függetlenül attól, hogy tagjai-e az alumni társaságnak, az egyetemi közösség tagjai, ezért szolidaritással kell viszonyulniuk az alma mater-hez, konstruktív kritikájukkal és megoldási javaslataikkal, esetleg anyagi támogatásukkal járulva hozzá az egyetem fejlődéséhez.

Az egyetemi hallgatóknak tilos – a tanárok tudta és beleegyezése nélkül – a foglalkozások (kurzusok, szemináriumok, gyakorlatok, záróvizsgák, vizsgák, kollokviumok, részleges számonkérések stb.) kép- és/vagy hanganyagának rögzítése. Ugyanakkor tiltott és súlyos etikai vétségnek minősül – az oktatók tudta és engedélye nélkül – a kép- és/vagy hangfelvételek bármilyen módon történő másolása, módosítása, továbbítása vagy közzététele.

8. A vezető beosztású személyek viselkedési szabályai

Az egyetemen vezető beosztást betöltő személyeknek kiemelkedő szakmai és vezetői kompetenciákkal kell rendelkezniük. Etikai szempontból elítélendő az, ha valaki úgy törekszik vezetői beosztásra vagy fogadja el azt, hogy nem rendelkezik a szükséges ismeretekkel és képességekkel.

A vezető beosztásban levő személyek a döntéseiket felelősségük teljes tudatában hozzák, mindig szem előtt tartva a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem érdekeit és jövőjét.

A különböző alegységek vezetői a szubszidiaritás elvét alkalmazzák, amelynek értelmében a döntéseket a megfelelő kompetenciával rendelkező szinten kell meghozni. Minden erejükkel és szakértelmükkel támogatniuk kell az alárendeltségükbe tartozó csoportok vagy személyek kezdeményezéseit, amelyeket legjobb tudásuk szerint meg is tudnak oldani.

Az intézmény vezetőinek fokozott figyelmet kell szentelniük beosztottjaikra és partnereikre. A legfőbb erkölcsi kötelességük az, hogy folyamatosan kövessék a beosztottjaikra átruházott lényeges, feladatok elvégzésének ütemét. Fokozott figyelmet kell fordítaniuk a szakmai feladatok elvégzéséhez szükséges körülmények megteremtésére, elősegítve az ismeretek, kompetenciák átadását. Támogatniuk kell a csapatszellemet, és nem szabad megfélemlíteniük a jól elvégzett feladatok erkölcsi és anyagi elismeréséről sem.

A vezető beosztású személyek kötelesek pontosan és időben tájékoztatni az egyetemi közösséget az általuk hozott döntésekről, és hozzáférhetővé kell tenniük minden, az egyetem mindennapjaival kapcsolatos információt, a munkahelyi titoknak minősülő tudnivalók kivételével.

A vezetőknek az átmeneti időszakokban is gondoskodniuk kell az egyetem megfelelő működtetéséről.

A vezető beosztást betöltő személyek kötelesek meghallgatni beosztottjaik véleményét az intézmény működésével, vagy éppen az adott szinten észlelt problémákkal kapcsolatosan.

A vezető beosztású személyek a jutalmakat és büntetéseket átgondoltan, igazságosan, határozottan, a részrehajlásnak még a gyanúját is elkerülve állapítják meg.

A vezető beosztású személyek bizalmasan kezelik a tisztségük folytán tudomásukra jutó személyes jellegű adatokat, és ezeket a beosztásukból való leköszönésük után is kötelesek titokban tartani. Súlyos etikai vétségnek minősül a személyes információk nyomás gyakorlására való felhasználása azért, hogy a vezető beosztásban levő személy érdekeinek megfelelő döntések vagy állásfoglalások szülessenek.

A vezető beosztású személyeknek kerülniük kell, illetve meg kell akadályozniuk beosztottjaik lejárataát, saját vagy mások tevékenysége által. Nem minősül hitelrontásnak a különféle tevékenységekre vagy azok elmulasztására vonatkozó, konstruktív módon megfogalmazott kritika.

9. Az Oktatási törvény szerinti összeférhetlenségek és azok megoldása

Az 1/2011. számú Oktatási törvény 295. cikkének (4) bekezdése értelmében a vezető beosztások közötti közvetlen alárendeltségi, ellenőrzési vagy intézményi értékelési viszony összeférhetetlen, ezért nem tölthetnek be egyidőben ilyen beosztásokat házastársak, illetve III. fokig terjedő rokonsági viszonyban levők, az alábbiaknak megfelelően:

- a) a Szenátus elnöke a rektorral, rektorhelyettesekkel, a Vezetőtanács elnökével, a Vezetőtanács tagjaival, dékánokkal, dékánhelyettesekkel, a gazdasági főigazgatóval, az egyetem karainak gazdasági igazgatóival, a tanszékek vezetőivel, a kutatási központok igazgatóival;
- b) a rektor a rektorhelyettesekkel, a vezetőtanács tagjaival, dékánokkal, dékánhelyettesekkel, a gazdasági főigazgatóval, a karok gazdasági igazgatóival, a tanszékek vezetőivel, a kutatóközpontok vezetőivel;
- c) a rektorhelyettes a dékánokkal, dékánhelyettesekkel, a vezetőtanács tagjaival, a tanszékek vezetőivel, a kutatóközpontok vezetőivel, a rektorhelyettesnek vagy az illető vezetőnek alárendelt egységek vezetőivel;
- d) a vezetőtanács tagjai a dékánokkal, dékánhelyettesekkel, a karok gazdasági igazgatóival, a tanszékek vezetőivel, a kutatóközpontok vezetőivel;
- e) a gazdasági főigazgató a dékánokkal, dékánhelyettesekkel, a vezetőtanács többi tagjával, a karok gazdasági igazgatóival, a tanszéken belül vezetői tisztséget betöltő személyekkel, a technikai és adminisztratív hivatalok vezetőivel, illetve az alárendelt személyzettel;
- f) a dékán az illető kar dékánhelyettesével (vagy helyetteseivel), a kar gazdasági igazgatójával, az illető kar tanszékvezetőivel, a kutatóközpontok vezetőivel, az illető karnak alárendelt egységek vezetőivel;
- g) a dékánhelyettes az illető kar tanszékvezetőivel, a kar gazdasági igazgatójával, a kutatási központok igazgatóival;
- h) a tanszékvezető a kutatóközpontok vezetőivel és az illető tanszéknek alárendelt egységek vezetőivel, valamint oktatói és adminisztratív személyzettel;
- i) a doktorátusvezető az általa irányított doktorandusokkal.

Minden olyan személy esetében, aki értékelő, fellebbezést kivizsgáló, versenyvizsga vagy előléptetést jóváhagyó bizottságban vesz részt, összeférhetlenség áll fenn, hogyha a vizsgázó vagy az értékelt személy házasársi vagy III. fokig terjedő rokonsági viszonyban, illetve szoros személyes kapcsolatban áll vele.

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem nem támogatja a házasársak vagy az I. fokú rokonok egyidejű jelenlétét a kollektív döntéshozó testületekben – mint pl. Szenátus, Vezetőtanács, kari tanács és tanszéki tanács –, illetve a vizsgáztató vagy értékelő bizottságokban. Az 1/2011. számú Oktatási törvény 133. cikke értelmében vett tanszék keretében, a 295. cikk (4) bekezdése szerinti viszonyban álló személyek között összeférhetlenség áll fenn, amennyiben bármilyen szinten egymásnak alárendelt vezetői, ellenőrző vagy intézményi értékelő beosztásban vannak.

10. A szakmai dolgozatok és különféle szellemi termékek eredetiségének szavatolása

A szellemi tulajdonjog megsértése súlyos etikai vétségnek minősül, és az érvényes jogszabályok értelmében büntetik. A szellemi tulajdonjog megsértésének oka lehet információhiány, tudatlanság a tett jelentőségét illetően és, nem utolsósorban, az etikai normák szándékos megszegése is. Ezért az intézkedések előbb informálással és a helyes gyakorlat ismertetésével kezdődnek, és csak ezután kell korlátozáshoz, illetve büntetéshez folyamodni.

Bármilyen szellemi tulajdon teljes vagy részleteiben történő felhasználását a megfelelő módon kell hivatkozni, megnevezve a forrást (szerző/szerzők, a publikáció címe, kiadója, a kiadás éve). A hivatkozás hiánya, illetve a hiányos hivatkozás félreértésre adhat okot és sértheti a szerző

erkölcsi jogait, ami az egyetemi etika áthágását jelenti, és jobb esetben hiányosságnak, súlyosabb esetben vétségnek minősíthető.

A szellemi tulajdonjog megsértése alatt értendő egy szöveg másolása a szerző nevének említése nélkül, hivatkozás nélkül történő ötletek, adatok, eredmények, érvek stb. idézése, más szerzők gondolatainak, tudományos eredményeinek, hipotéziseinek, adatainak, ábrázolásainak (vizuális, auditív), képleteinek, algoritmusainak, bizonyításainak, programszekvenciáinak stb. saját eredményként történő bemutatása, más szerzők szellemi munkájának elsajátítása (fordítás, rendszerezés, táblázatok, ábrák stb.) és a nyilvánosság előtti bemutatása, a forrás részletes megjelölése nélkül. Ezért tehát annak, aki egy anyagot reprodukál, pontosan meg kell jelölnie a forrást, vagy egyértelműen ki kell jelentenie, hogy a bemutatott anyag nem a sajátja.

A szellemi tulajdonjog vagy az egyetemi integritás megsértését jelenti az is, ha a szellemi termék (elmondott szöveg, hang- vagy képanyag stb.) tulajdonával kapcsolatosan kétségek merülnek fel. Abban az esetben, ha egyértelmű a szerző kiléte, mások eredményeinek prezentálása a szerző hivatkozása nélkül általában véve nem büntetendő.

Nem minősül az etikai normák megsértésének az általános műveltség részét képező, illetve a köztudatba bevonult adatok, információk hivatkozás nélküli idézése, hiszen ezek tulajdonosa széles körben ismert, így nem képezi kétség tárgyát, és az érdem sem tulajdonítható illetéktelennek.

Ha az idéző személy világosan utal arra, hogy az idézet mástól származik, és ezzel egyértelműen jelzi, hogy nem ő a szellemi tulajdonos, nem vádolható sem a forrás illetéktelen felhasználásával, sem a szerzői jogok megsértésével, csupán pontatlansággal, hanyagsággal stb.

Bár a forrás megjelölése minden esetben kötelező, beleértve az egyetemi jegyzeteket, tankönyveket, illetve más didaktikai anyagokat is, hallgatólagosan feltételezhető, hogy a szerző az illető szakterület összegyűlt információit közli; emiatt ilyen esetekben több engedékenységgel kezelendő az idézés, más szerzők eredményeinek közlése, ezek felsorolása, összesítése stb., a forrás megnevezésével, a megszokott gyakorlat szerint. Ebben az esetben is szakmai elvárás, hogy a didaktikai anyag az oktató személyes hozzájárulását is tartalmazza, és ne pusztán más szerzők eredményeinek egyszerű összeollózása legyen. .

Az előadások, szemináriumok, bemutatók alkalmával, ahol az írott anyag jellegzetes szimbólumai nem használatosak, az oktatónak nem szabad azt a benyomást keltenie a hallgatóságban, hogy saját, eredeti ötleteit mutatja be, ha az, amiről beszél, más szerző(k) eredménye. Ilyen esetben még elvétve sem szabad elhallgatni a forrást, sem sajátként bemutatni az illető eredményt, akkor sem, ha nem minden esetben lehet pontosan hivatkozni.

A szerző számára erkölcsi szempontból nem mentség az, ha a nem megfelelően jelölt forrásból származó eredmények mellett saját, eredeti eredményeit is tartalmazza a dolgozata.

A saját, korábban már tudományos dolgozatban publikált eredmény ismételt említése egy saját tankönyvben vagy oktatási segédanyagban, illetve annak más nyelven történő közlése nem vétség, ha a szerző munkájában erről említést tesz. A saját eredmény ismételt publikálása azonban az akadémiai integritás szempontjából vétségnek minősülhet, ha ez meg nem érdemelt eredmény elérése érdekében történik (pl. sikeres versenyvizsga vagy valamilyen kitüntetés megszerzése stb.).

Az egyetemi hallgatóknak tilos saját dolgozataikat reprodukálniuk azért, hogy különböző vizsgákon jegyet vagy minősítést szerezhessenek. Ha ehhez még az is társul, hogy ugyanazzal a

dolgozattal további krediteket szereznek, a tett csalásnak minősül, melyet az elért eredmény semmisnek nyilvánításával, az illető tevékenység megismétlésével büntetnek.

Az egyetemi közösség tagjai – egyetemi hallgatók, kutatók, oktatók stb. – és azok, akik ezen státus elérésére törekednek, személyes erkölcsi felelősséggel tartoznak a szellemi tulajdon tisztelete és a jó gyakorlat alapelvei iránt. A jó gyakorlat ismeretének hiánya vagy elhanyagolása nem hozható fel mentséggként a szellemi tulajdonjog megsértése esetén.

Az egyetemi közösség tagjai együttesen és egyéenként is kötelesek következetesen elutasítani a szerzői jogot sértő hozzáállást vagy eljárást, hiszen a szellemi tulajdon megsértése nem csupán a sértett, illetve sértő fél közötti személyes ügy, hanem közerkölcsi probléma, amely az intézmény jó hírét közvetlenül érinti. A Szenátusnak, a kari és tanszéki tanácsoknak, valamint az egyetem vezetőségének hivatalból eljárást kell indítania ezeknek az ügyeknek a kivizsgálására, az egyetemi közösség tagjainak pedig erkölcsi kötelessége nem elhallgatni vagy szemet hunyni fölöttük. Az ilyen esetek vagy viselkedés tolerálása bűncselekménynek minősül, amelyet a törvény büntet. Ha a helyzet jogilag nem büntethető, akkor is erkölcsi vétségnek minősül és nyilvánosan, illetve intézményi szinten elítélhető.

Az egyetem által kiadott folyóiratokban vagy kötetekben elkövetett etikai vétségek esetén a kiadvány szerkesztői, a kiadó igazgatója vagy a szerkesztőbizottság tagjai haladéktalanul jelzik az esetet, és megtesznek minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a szükséges erkölcsi jóvátétel megtörténjen. A folyóiratok következő számában a szellemi lopásra vonatkozó szövegrészt jelentetnek meg, amelyben egyértelműen elítélik a gesztust, és visszaállítják a szellemi tulajdonjogot. A megfelelő szaklapban az illető kiadó hasonló írást jelentet meg azért, hogy a szellemi tulajdon a legrövidebb időn belül nyilvánosan visszakerüljön annak a birtokába, akit jogosan megillet. Minden esetben meg kell állapítani a felelősöket, és meg kell hozni a szükséges intézkedéseket a további hasonló vétségek elkerülésére. Az ilyen jellegű esetek eltitkolása vétségnek minősül.

A kutatás területén a jó gyakorlat, illetve a szakmai etika figyelmen kívül hagyása a személyes (a doktorandust és irányítóját érintő) büntetésen kívül az intézmény szankcionálását is maga után vonhatja, az alábbiak szerint:

- a) a doktorátusvezetői cím megvonása;
- b) a doktori cím megvonása;
- c) a doktori iskola akkreditációjának megvonása, amely kiterjed a doktori iskola azon jogának megvonására, hogy felvételi vizsgát hirdessen új doktorandusi helyekre.

11. Az Egyetem Etikai Bizottsága

Az egyetemi etika gyakorlatba ültetése és felügyelete érdekében megalakul a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Etikai Bizottsága, amelynek felépítését és tagjait a Vezetőtanács javasolja, majd a Szenátus hagyja jóvá.

A bizottság tagjai kifogástalan erkölcsű, elismert szakemberek, akik nem töltenek be egyidejűleg vezetői tisztséget az egyetemen (rektor, rektorhelyettes, dékán, dékánhelyettes, gazdasági főigazgató, tanszékvezető, illetve kutatási-fejlesztési-, tervezőközpont, kis termelőegység vagy művészeti alkotóműhely vezetője). Az Etikai Bizottságban az egyetemi hallgatókat legalább egy diáknak kell képviselnie.

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Etikai Bizottsága az alábbi feladatokat látja el:

- a) Hivatalból vagy bejelentés alapján kivizsgálja és megoldja az egyetemen észlelt etikai vétségeket, az egyetemi Etikai Kódex előírásai szerint;
- b) Évente jelentést készít az Etikai kódex tiszteletben tartásáról. A jelentést a rektor, valamint az egyetem Szenátusa elé terjeszti, amely a jóváhagyást követően nyilvános dokumentumnak minősül;
- c) Összegyűjti, megvizsgálja és regisztrálja azokat az etikai problémákat, amelyek az egyetem életében felmerülhetnek, és ezekből nyilvántartást készít, amellyel nemcsak a bizottság, hanem a Szenátus döntéshozói tevékenységét is megkönnyíti;
- d) Hozzájárul az egyetem Etikai kódexének kidolgozásához és javításához, amelyet a Szenátus elé terjeszt jóváhagyás céljából. A jóváhagyás után az Etikai kódex az egyetem Chartájának szerves részét képezi;
- e) Betölti a tudományos kutatás folyamán tanúsított megfelelő viselkedésre vonatkozó, 206/2044. Törvény által előírt hatásköröket;
- f) Felel azért, hogy az egyetemi közösség tiszteletben tartsa és alkalmazza az Etikai kódex előírásait,
- g) Kidolgozza és jóváhagyásra a Szenátus elé terjeszti saját működési szabályzatát,
- h) Egyéb, az 1/2011. sz. Oktatási törvény vagy az egyetemi Charta által megszabott feladatok.

Etikai vétségre a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Etikai Bizottságának figyelmét bármilyen, az intézményben vagy annak keretein kívül tevékenykedő személy felhívhatja. A bejelentést tevő személy kilétét soha, semmilyen esetben nem szabad felfedni. Az Etikai Bizottság nem tárgyalhat meg névtelen bejelentést/panaszt. A bejelentés/panasz vagy hivatalból történő eljárás alapján az Etikai Bizottság elemzi a jelzett ügyet, és – amennyiben az Etikai kódex hatálya alá tartozó jellegénél fogva elviekben befogadja azt –, elindítja a kivizsgálást saját működési szabályzatának megfelelően. Olyan esetekben, amikor a vizsgált ügy túlmutat a bizottság tagjainak kompetenciáján, más, az ügyben illetékes szakembereket is bevonhatnak a vizsgálatba. A kivizsgálás ideje alatt és azután is, a Bizottság tagjai, beleértve a felkért szakembereket, kötelesek a bejelentést/panaszt tevő személy sérthetlenségét tiszteletben tartani. Azonban ha a vizsgálat során fény derül arra, hogy a bejelentő/panaszos is megsértette az Etikai kódex előírásait az adott ügy kapcsán, az Etikai Bizottság az érintett személy elmarasztalását is javasolhatja.

Az Etikai Bizottság alapos mérlegelés után hozza meg döntését. Az egyetem jogtanácsosa által ellenjegyzett döntést írásban, az ügy elvi befogadásától számított 30 napon belül közlik a Vezetőtanáccsal, a bejelentést/panaszt tevő személlyel, illetve a bejelentett/bepanaszolt féllel, kitérve az alábbiakra:

- a bejelentett/bepanaszolt etikai probléma leírása,
- annak a ténynek megállapítása, hogy az ügy az Etikai kódex megsértését képezi,
- az adatgyűjtés leírása,
- az elkövető beismerése vagy annak hiánya, illetve annak megállapítása, hogy az érintett személy vétke-e a tett elkövetésében, esetleges enyhítő vagy súlyosbító körülmények,
- az Etikai Bizottság megindokolt határozata. A határozatban fel kell tüntetni minden olyan elemet, amely az Etika kódex megsértését jelenti, valamint a Bizottság javaslatát az alkalmazandó szankciókra vonatkozóan,
- esettől függően bírósági, polgári, adminisztratív vagy büntetőjogi eljárás indításának javaslata.

Az 1/2011. Oktatási törvény 318. cikke alapján az Etikai Bizottság az egyetemi oktatókra és tudományos kutatókra, valamint az egyetemi oktatók és tudományos kutatók munkáját segítő személyzetre, az adminisztratív személyzetre az alábbi szankciókat javasolhatja az egyetemi etika vagy a példás magatartás megszegése miatt:

- a) írásbeli figyelmeztetés;
- b) a fizetés és, adott esetben, a vezetői pótlék megvonása;
- c) a magasabb oktatói vagy vezetői státusz elérésére kiírt pályázatra való jelentkezés, illetve doktori, mesteri vagy licenszvizsgák vizsgáztató bizottságában való részvétel megtiltása egy bizonyos időtartamra;
- d) a vezetői státusból való menesztés;
- e) a munkaszerződés fegyelmi vétség miatti felbontása, a törvény előírásai szerint.

Abban az esetben, ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy fegyelmi vétség is történt, a Belső rendszabályzat 64. cikk 1. bek. értelmében javasolja az egyetem vezetőségének a fegyelmi eljárás elindítását.

Az egyetemi Etikai Bizottság az egyetemi hallgatókat és doktorandusokat is szankcionálhatja etikai vétségek miatt, az alábbiak szerint:

- a) írásbeli figyelmeztetés;
- b) a tanulmányi vagy szociális ösztöndíj egy hónapra történő megvonása,
- c) a tanulmányi vagy szociális ösztöndíj egy évre történő megvonása,
- d) a tanulmányi vagy szociális ösztöndíjnak a tanulmányok hátralevő részére való megvonása,
- e) a diákképviseleti, illetve egyetemi testületekben való képviseléstől való eltiltás,
- f) az egyetemről történő kizárás,
- g) a diploma vagy a tanulmányok elvégzését igazoló okirat semmissé nyilvánítása, ha bebizonyosodik, hogy azt csalás útján vagy a jelen kódex előírásainak megszegése révén szerezte,
- h) a korábban végzett tanulmányok el nem ismerése, ha azok az Etikai kódex előírásainak megsértése miatt maradtak abba.

Az Etikai Kódex előírásainak megszegése esetén az egyetem Etikai Bizottsága javasolja a Vezetőtanácsnak az illető vétség büntetésére megfelelőnek vélt szankció megállapítását, a fentiek közül.

Az 1/2011. sz. Oktatási törvény 310. cikke által említett, a tudományos kutatás során elkövetett súlyos viselkedési kihágások esetén az egyetem Etikai Bizottsága a 206/2004. sz. törvény és a jelen Etikai Kódex alapján javasolja a szankciókat.

Az egyetem Vezetőtanácsa által megállapított szankciókat az esettől függően a dékán vagy a rektor ülteti gyakorlatba, a megállapítástól számított 30 napon belül.

Az Etikai Bizottság döntései és tevékenysége miatti jogi felelősség jogi személyként az egyetemet terheli.

12. Záró rendelkezések

Az egyetemi közösség minden tagjának kötelessége ismerni és tiszteletben tartani az Etikai Kódex előírásait.

A tanszékek, osztályok és hivatalok vezetőinek ismertetniük kell beosztottjaikkal az Etikai Kódex előírásait, a beosztottak pedig aláírásuk révén ismerik el, hogy tudomásul vették azokat.

Az Etikai Kódex előírásainak megszegését a kivizsgálás, majd a fegyelmi vagy – adott esetben – büntetőjogi intézkedések követik.

Az Etikai Kódexet rendszeresen felül kell vizsgálni, az utólagos módosításokat az egyetem Szenátusa hagyja jóvá.

Az Etikai Kódex előírásainak megszegését a munkaszerződéssel alkalmazott munkatársak esetében a Munkatörvénykönyv és az Oktatási törvény, valamint a Belső rendszabályzat előírásainak megfelelően büntetik, az egyetemi hallgatók esetében pedig a Tanulmányi és vizsgaszabályzat előírásai alapján.

Jelen Etikai Kódexet a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Szenátusa 2012. március 23-i ülésén hagyta jóvá,¹ és 2016. április 29-i, valamint 2020. október 16-i ülésén módosította.

Dr. Tonk Márton egyetemi tanár
a Szenátus elnöke

Ellenjegyző,
Zsigmond Erika
jogtanácsos

¹ Megjegyzés: Jelen dokumentum az 1/2011. Oktatási törvény, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Etikai Kódexe, a Iași-i Gh. Asachi Műszaki Egyetem Etikai Kódexe, a Bukaresti Egyetem Etikai Kódexe és a Veszprémi Egyetem Etikai Kódexe alapján készült.